

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv**Datum**
1 november 2022**Ons kenmerk**
4279470

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake Mainportsaanpak

1. Aanleiding

Drugshandel is hét verdienmodel van de georganiseerde criminaliteit. Een belangrijk onderdeel van de aanpak is gelegen in het verstoren van het logistieke proces van drugs. Daarom heeft u eerder al aangekondigd met een plan van aanpak te komen om drugssmokkel via de grote logistieke knooppunten tegen te gaan. Deze beslisnota ziet op dit plan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de inhoud van het plan van aanpak zoals beschreven in de brief, met het bijbehorende voorstel ten aanzien van de verdeling van de middelen en met verzending van de brief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Uit de verschillende besprekingen met u volgt dat er nu een besluit wordt gevraagd op de volgende onderdelen:

1. De verdeling van de middelen;
2. De inhoud van de brief en verzending aan de Kamer.

Ad 1. De verdeling van de middelen

Instemmen met de geadviseerde verdeling van de beschikbare middelen.

Eerder is met u gesproken over de verdeling van de middelen. Daar zat op dat moment nog een afhankelijkheid in: er was een structureel bedrag oplopend tot 24 miljoen euro per jaar beschikbaar vanuit de Prinsjesdag gelden 2021 en er stond met potlood 5 miljoen euro gereserveerd vanuit de Coalitieakkoord gelden 2022. U wordt nu gevraagd onderstaande verdeling van de totaal beschikbare 29 miljoen euro te bekrachtigen.

<i>Bedragen in mln.</i>	2023	2024	2025 e.v.
Haven Rotterdam	13,5	16	16,5
Havens Zeeland - W.-Brabant	3	3,5	4
Luchthaven Schiphol	3,5	3,5	3,5
Havens Noordzeekanaalgebied	1	1,5	1,5
Bloemenveilingen	0,5	1	1
Overkoepelende maatregelen	0,5	2,5	2,5
Reservering		5	
Totaal	22 mln.	33 mln.	29 mln.

Ad 2.

Instemmen met de inhoud van de brief en verzending hiervan aan de Kamer.

Bijgaand definitief concept van de brief is het resultaat van verschillende besprekingen met u en uitgebreide afstemming met partners. De maatregelen zijn in de brief nader toegelicht en beargumenteerd en daarom is een toelichting per maatregel niet nog eens opgenomen deze nota.

4. Toelichting

4.1 Politiek context

Met dit plan van aanpak wordt uitvoering gegeven aan een viertal moties. Op volgorde van indiening zijn dit:

- o De motie Van Toorenburg – Yesilgöz-Zegerius, die verzoekt om een integraal plan voor de versterking van de beveiliging van toegangspoorten (november 2020).
- o De motie Bikker - Kuik, die verzoekt om een structurele (internationale) Noordzeehavenaanpak (mei 2021).
- o De motie Bisschop, die verzoekt om een plan van aanpak om te voorkomen dat havens zoals Vlissingen als gevolg van het waterbedeffect meer overlast ervaren van drugssmokkel en ondermijnende criminaliteit (juli 2021).
- o De motie Mutluer, die verzoekt om na te gaan wat de mogelijkheden zijn en effectiviteit is van het scannen van alle fruitcontainers en in het mainportsplan versterking van de opsporing mee te nemen (september 2022).

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	<p>Het hoofddoel is het substantieel terugdringen van drugssmokkel via grote logistieke knooppunten.</p> <p>Om dit te realiseren zijn de volgende inhoudelijke subdoelen opgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none">- De integriteit van bedrijven en werknemers is verhoogd.- De fysieke en technische barrières zijn verbeterd op de knooppunten.- Er zijn maatregelen geïmplementeerd om belangrijke modi operandi te verstoren.- Door internationale inzet en samenwerking is het lastiger geworden drugs naar Nederland te transporteren.- De integrale kennispositie van georganiseerde drugscriminaliteit op en om logistieke knooppunten is verbeterd en steeds up-to-date.- Er is samenhang tussen de maatregelen en samenwerking tussen de knooppunten om waterbedeffecten te voorkomen.- Er is geïnvesteerd in een goed functionerend PPS-netwerk en samenwerking tussen deze publiek-private partijen.- De operationele slagkracht is versterkt.

	<ul style="list-style-type: none"> - De knelpunten t.a.v. informatiedeling zijn waar mogelijk weggenomen. <p>Om dit te realiseren zijn de volgende procesmatige subdoelen opgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zijn concreet uitgewerkte plannen en maatregelen per logistiek knooppunt opgesteld en in uitvoering, aansluitend bij de plannen van landelijke partijen en bijbehorende verdeling van middelen. - Er zijn goed functionerende publiek-private ecosystemen ingericht per logistiek knooppunt; - De samenwerking tussen publieke partners rond het thema mainports is verbeterd en goedlopend. - Er is sprake van heldere sturing op de realisatie van de plannen en tijdige bijstelling bij wijzigende omstandigheden en inzichten. - De samenwerking met andere relevante ondermijningsinitiatieven (onder andere NSOC, SKC) is constructief en duurzaam.
2. Beleidsinstrument(en)	<p>Een aanpak langs twee lijnen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ondersteuning van de aanpak op vijf knooppunten 2. Overkoepelende maatregelen om de aanpak in de breedte te versterken en gedeelde knelpunten weg te nemen. <p>Een uitgebreide uiteenzetting van de beleidsinstrumenten is weergegeven in de Kamerbrief.</p>
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Een bedrag oplopend tot 29 miljoen euro per jaar; dit bedrag staat al op onze begroting. Zie voor de uitsplitsing de tabel eerder in deze nota.
3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke sectoren	In de aanpak op de knooppunten investeren ook private partijen, zoals (lucht)havenbedrijven. Bovendien wordt aan private partijen gevraagd extra maatregelen te nemen, bijvoorbeeld ter beveiliging van terreinen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De te nemen maatregelen dienen stevige barrières op te werpen in het logistieke proces, waardoor dominante modi operandi en gelegenheidsstructuren worden gefrustreerd. Bovendien wordt er o.a. extra capaciteit geïnvesteerd in analyse, handhaving, opsporing en vervolging, om ook opvolging te kunnen geven aan signalen, onderzoeken uit te kunnen voeren en criminelen aan te kunnen pakken.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Voor de te nemen maatregelen is vooraf ingeschat in welke mate ze bijdragen aan het (proactief) verstoren van het criminele proces of bijvoorbeeld aan de meer reactieve aanpak ervan. Er is een gebalanceerde mix gekozen, die door de partners gezamenlijk effectief uitgevoerd kan worden en tot merkbare verbeteringen moet leiden. Dit zal ook gaandeweg zo goed mogelijk gemonitord worden.
6. Evaluatieparagraaf	De knooppunten verantwoorden de uitgegeven middelen in het kader van de aanpak aan JenV. JenV rapporteert hierover in de voortgangsrapportages over de ondermijningsaanpak aan de Tweede Kamer. Daarnaast

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
1 november 2022

Ons kenmerk
4279470

	<p>wordt in de brief verwezen naar een dynamische monitoring op initiatief van twee knooppunten, die ook de geleerde lessen breed beschikbaar moet maken. Daarnaast is er door de partners gezamenlijk afgesproken dat er de komende periode nadere afspraken worden gemaakt over betekenisvolle monitoring en verantwoording, om zo goed mogelijk inzichtelijk te krijgen welke effecten er met de aanpak worden bereikt en of er verplaatsingseffecten optreden.</p>
--	--

**Directoraat-Generaal
Ondermijning**

Datum
1 november 2022

Ons kenmerk
4279470

4.3 Juridische overwegingen

Enkele overkoepelende maatregelen – zoals screening van havenpersoneel, ISPS-regelgeving en informatie- en gegevensdeling – bevinden zich momenteel in een verkennende fase. Het is mogelijk dat (een deel van) deze maatregelen in een later stadium kunnen leiden tot voorstellen voor wetswijzigingen.

4.4 Krachtenveld

Op de vijf knooppunten zijn publiek-private samenwerkingsverbanden actief, die al langer bezig zijn met planvorming of op uw verzoek plannen hebben gemaakt. In deze samenwerkingsverbanden participeren gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, Douane, Koninklijke Marechaussee, FIOD, Belastingdienst, RIEC's, (lucht)haven-/veilingbedrijven en diverse brancheorganisaties en andere private partners.

Ten aanzien van de overkoepelende maatregelen zijn ook andere departementen betrokken. Zo zijn bij de gesprekken met de rederijen MinIenW en MinFin betrokken en bij de plaatsing van liaison officers MinBZ, MinFin en MinDef.

Bovendien is er rond dit onderwerp veel internationale samenwerking. Bilateraal, maar ook in het kader van internationale samenwerkingsinitiatieven, zoals binnen de vorig jaar gestarte Europese coalitie.

Met het oog op de samenhang van alle plannen is er een stuurgroep mainports geformeerd bestaande uit onder meer burgemeesters en portefeuillehouders van de betrokken landelijke diensten. Deze stuurgroep heeft als taken de integraliteit van de planvorming tussen de knooppunten te waarborgen, de voortgang te monitoren en nieuwe ontwikkelingen tijdig te signaleren. De ambtelijke voorbereiding van de stuurgroep vindt plaats binnen het programmaoverleg Mainports.

4.5 Implementatie

De mainportsaanpak is met de incidentele gelden van 2022 al gedeeltelijk van start gegaan, als versterking van alles wat er reeds liep in de aanpak. Met verzending van de voorliggende brief aan de Kamer wordt definitief gestart met de uitvoering van langjarige plannen met structureel geld. Vooral de inzet van extra capaciteit is mede afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Dit wordt nauw gevolgd, om onderuitputting van de middelen tegen te gaan.

4.6 Communicatie

Er wordt een persbericht opgesteld door DCOM en er is een infographic gemaakt, die met de Kamerbrief zal worden meegestuurd.

4.7 Ontwikkelingen hiervoor

Het Strategisch Beraad Ondernijning heeft op 8 april jl. positief geadviseerd op de scope zoals deze nu is opgenomen in de brief.

In 2022 is incidenteel 13 mln. euro beschikbaar gesteld voor de mainportsaanpak. De Kamer is hierover geïnformeerd in de Kamerbrief over de aanpak van georganiseerde criminaliteit op hoofdlijnen van 26 april jl.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Ondernijning**

Datum
1 november 2022

Ons kenmerk
4279470